

UZASADNIENIE

(...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. w dniu 1 kwietnia 2019 r. przyznał J. J. lekki stopień niepełnosprawności na stałe z powodu schorzeń oznaczonych symbolem 10 – N, ustalając, iż niepełnosprawność istnieje od 3 lutego 2014r., a stopień lekki od 25 lutego 2019r. oraz przyjmując, że J. J. jest zdolny do pracy z ograniczeniami wynikającymi z psychofizycznych możliwości.

Rozpoznając odwołanie J. J. Wojewódzki Zespól do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w S. w dniu 4 czerwca 2019 r. wydał orzeczenie, którym utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, podając, iż J. J., pomimo występujących ograniczeń wynikających z rozpoznanych schorzeń, które wymagają farmakoterapii, okresowo w poradniach specjalistycznych, J. J. nie jest osobą zależną od otoczenia, jest zdolny do zaspokajania bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, samodzielne poruszanie się i komunikowanie, może funkcjonować społecznie odpowiednio do wieku, płci, kwalifikacji, czynników społecznych i kulturowych bez konieczności pomocy oraz pracować na otwartym rynku pracy po uwzględnieniu ograniczeń wynikających z charakteru schorzeń.

Od wyżej wymienionej decyzji odwołał się J. J., domagając się, po ostatecznym sprecyzowaniu żądania, przyznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe, począwszy od dnia 3 lutego 2014r. Podał, iż na skutek doznanego w dniu 1 lutego 2014r. udaru niedokrwiennego mózgu cierpi na niedowład połowiczny prawostronny z zaburzeniami mowy i ruchów kończyn. Powołując się na stanowisko lekarza leczącego J. B., podał, że jest niezdolny do jakiegokolwiek pracy zarobkowej. Dodatkowo zaznaczył, że cierpi na nadciśnienie tętnicze krwi, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, uszkodzenia w obrębie miednicy, żylaki kończyn dolnych, zaburzenia przemian lipidów, a nadto doświadcza psychicznego splątania oraz senności, co uniemożliwia mu wykonywanie pracy w normalnych warunkach. Zaznaczył, że brak pomyślnych rokowań w zakresie jego stanu zdrowia uzasadnia przyznanie mu umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na stałe.

Wojewódzki Zespól do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. J., urodzony (...), jest z wykształcenia monterem układów elektronowych i automatyki przemysłowej, jednakże nie podjął pracy w tym zawodzie. Od 1981r. do lutego 2014r. pracował jako muzyk (pianista).

dowód: przesłuchanie J. J. k. 241-242, k. 244

W dniu 3 lutego 2014r. doznał udaru niedokrwiennego mózgu pod postacią niedowładu twarzowo-ramieniowego prawostronnego i afazji ruchowej. Był hospitalizowany przez 4 dni i został wypisany w stanie dobrym z cechami afazji i wygładzenia fałdu nosowo-wargowego po stronie prawej. Tomografia komputerowa wykazała stan po wcześniej przebytych udarach lakunarnych mózgu i następstwa nieleczzonego nadciśnienia tętniczego. Nie skorzystał z zaleconej przy wypisie konsultacji kardiologicznej.

Badania kontrolne USG naczyń szyjnych przeprowadzone w 2015r. nie wykazały hemodynamicznych zwiężeń, a weryfikacja mózgowia wykonana badaniem EEG nie wykazała żadnych zmian.

J. J. prowadzi leczenie w poradniach specjalistycznych, przy czym wizyty mają charakter sporadyczny: w poradni neurologicznej miały miejsce 2-3 wizyty w trakcie sześciu lat, a poradni ortopedycznej – miała miejsce jedna wizyta w 2019r. w związku z dolegliwościami stawu biodrowego. Po 2014r. J. J. nie był już hospitalizowany ani leczony operacyjnie z powodu schorzeń układu nerwowego i układu kostno-stawowego.

Począwszy od 2014r. podjął leczenie nadciśnienia tętniczego, które doprowadziło do jego wyrównania.

Okresowo jest leczony z powodu dyslipidemii.

Dowód: dokumentacja medyczna k. 1, 11, 13, 21-22, 23, 32-32v., 33-34, 44-46, 51-62, 74-77 akt organu oraz k. 63 akt sprawy, opinie biegłego sądowego z zakresu kardiologii i chorób wewnętrznych G. K. k. 187-188, 206, częściowo opinia biegłego sądowego z zakresu kardiologii i chorób wewnętrznych J. S. wraz z opiniami uzupełniającymi k. 73-76, 103, 126, 151-152, 167-168, 178, opinie biegłych sądowych z zakresu ortopedii A. K. i neurologii B. M. k. 64-69, k. 119

Po wystąpieniu udaru J. J. nie podjął już zatrudnienia, a jego źródłem utrzymania są środki uzyskiwane z systemu zabezpieczenia społecznego – Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Dowód: przesłuchanie J. J. k. 241-242, 244, ocena funkcjonowania społecznego dla potrzeb postępowania o ustalenie stopnia niepełnosprawności k. 16 i k. akt organu, oceny zawodowe dla potrzeb postępowania o ustalenie stopnia niepełnosprawności oraz rehabilitacji zawodowej k. 38-39, k. 65-66 i k. 85-85v. akt organu

Począwszy od dnia 23 października 2015r. J. J. ma orzeczony lekki stopień niepełnosprawności z powodu schorzeń oznaczonych symbolem 10-N.

Dowód: orzeczenia o stopniu niepełnosprawności: z dnia 23.10.2015r. k. 19 akt organu, z dnia 15.05.2017r. k. 42, z dnia 01.04.2019r. k. 69, z dnia 04.06.2019r. k. 88

Schorzenia o charakterze neurologicznym i ortopedycznym, tj.: przebyty udar niedokrwienny twarzowo - ramienny z niedowładem prawostronnym i afazją w 2014r. z uzyskanym efektem remisji klinicznej zachowaną chwytnością obu rąk, jak i zachowaną funkcją lokomocyjną oraz okresowy zespół bólowy kręgosłupa i stawów bez deficytów pod postacią dysfunkcji strukturalnej układu nerwowego oraz układu kostno-stawowego, skutkuje lekkim stopniem niepełnosprawności na stałe.

J. J. ma naruszoną sprawność organizmu skutkującą ograniczeniem w pełnieniu ról społecznych dających się rekompensować przy pomocy zaopatrzenia ortopedycznego. Nie wymaga natomiast pomocy ani wsparcia w wykonywaniu czynności samoobsługowych, poruszaniu się prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem.

Dowód: opinie biegłych sądowych z zakresu ortopedii A. K. i neurologii B. M. k. 64-69, k. 119

Dobrze kontrolowane nadciśnienie tętnicze skutkuje lekkim stopniem niepełnosprawności na stałe.

Dowód: opinie biegłego sądowego z zakresu kardiologii i chorób wewnętrznych G. K. k. 187-188, 206, częściowo opinia biegłego sądowego z zakresu kardiologii i chorób wewnętrznych J. S. wraz z opiniami uzupełniającymi k. 73-76, 103, 126, 151-152, 167-168, 178

J. J. nieprzerwanie prowadzi samodzielnie gospodarstwo domowe. Przynajmniej dwa razy w tygodniu sam robi większe zakupy, a kilka razy w tygodniu opuszcza miejsce zamieszkania celem zakupu słodyczy, które bardzo lubi. Stan zdrowia pozwala mu na umycie okien. Wykonuje prace domowe takie jak odkurzanie, zamiatanie, pranie. Samodzielnie przygotowuje i spożywa posiłki. Sam zajmuje się sprawami urzędowymi, nie udzielał nikomu pełnomocnictwa w tym zakresie.

D. S. (1) i B. P. są przyjaciółkami J. J.. D. S. (1) od 2014r. odwiedza go w miejscu zamieszkania. Około raz na dwa tygodnie, przynosi mu drobne zakupy spożywcze. Odwiedzając go, z własnej inicjatywy i niezależnie od potrzeb J. J., myje naczynia i odkurza.

Od kwietnia 2022r. sporadycznie pomaga J. J. również B. P.. Od dwóch do trzech razy w tygodniu, na jego prośbę, odkurza, myje naczynia oraz zmienia pościel. Do dwóch razy w tygodniu robi również zakupy.

Dowód: przesłuchanie J. J. k. 241-242, 244, zeznania świadków: D. S. (1) k. 242-243, B. P. k. 243-244

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione. Analiza zebranego materiału dowodowego nie dała bowiem podstaw do uznania za błędną oceny stopnia niepełnosprawności odwołującego się dokonanej w zaskarżonym orzeczeniu.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2021.573 t.j.) rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. (art. 4 ust. 1 ustawy). Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy). Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności, uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (t.j. Dz.U. 2015.1110). I tak zgodnie z rozporządzeniem: niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych – zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1pkt 3), czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – konieczność udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust.1 pkt 3 w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1pkt 3 (§ 30 ust. 1pkt 2), istotne obniżenie do wykonywania pracy - naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (§ 31 ust. 1 pkt 1), ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu (§ 31 ust. 1 pkt 2), zaś możliwość kompensacji ograniczeń - wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§ 31 ust. 2 rozporządzenia).

W rozpoznawanej sprawie niespornym było, iż wnoszący odwołanie jest osobą niepełnosprawną. Spornym natomiast pozostawał stopień jego niepełnosprawności. J. J. kwestionował bowiem zaliczenie go przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. do lekkiego stopnia niepełnosprawności, wskazując, iż jego stan zdrowia skutkuje stopniem umiarkowanym na stałe.

Jak już wskazano na wstępie, analiza zebranego materiału dowodowego nie dała podstaw do podzielenia tego stanowiska.

Z opinii biegłych sądowych ortopedy A. K. i neurologii B. M. wynika bowiem, iż schorzenia odwołującego się nie powodują wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności. Opinie tychże biegłych wydane po badaniu przedmiotowym J. J. oraz analizie dostępnej dokumentacji medycznej dotyczącej stanu jego zdrowia (której rzetelność i wiarygodność nie były podważane przez strony i nie budziły wątpliwości sądu) są jasne, pełne i spójne, a ich wnioski w sposób logiczny i przekonujący umotywowane. Biegli opisali stan zdrowia odwołującego się istniejący w dacie sporządzenia opinii, postawili rozpoznania korespondujące z odnotowanymi w dokumentacji medycznej badanego. Biegli ortopeda i neurolog wyjaśnili dlaczego nie znajdują podstaw do orzeczenia u niego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności (wskazali tu, że nie występują u niego niedowłady i porażenia o charakterze umiarkowanym lub znacznym, chwyt rąk jest prawidłowy, nie ma zaników mięśniowych, ruchomość kończyn górnych i dolnych jest w pełnym zakresie, czucie powierzchniowe i głębokie nie jest zaburzone, chód jest prawidłowy bez patologii neurologicznej, brak poudarowych dysfunkcji mózgowych, zaburzeń mowy, rozumienia).

Strona odwołująca się polemizowała z wnioskami biegłych, wskazując, iż istnienie niedowładu połowicznego prawostronnego skutkującego zaburzeniami mowy i ruchów kończyn jest niepodważalne, a następstwa w postaci braku pełnej sprawności, samodzielności, a także prawidłowej relacji z otoczeniem także nie powinny budzić wątpliwości. Podała, iż biegli nie oparli się na przeprowadzonym przez siebie badaniu w dniu 28 sierpnia 2020r. Biegli, sporządzając opinię uzupełniającą (k. 119) ponownie powołali się na przeprowadzone przez nich badanie kliniczne, w którym to nie stwierdzili zaburzeń neurologiczno-ortopedycznych, które w istotny sposób powodowałyby dysfunkcję narządu ruchu i układu nerwowego.

W zakresie schorzeń internistycznych i kardiologicznych opinie sporządził w pierwszej kolejności biegły sądowy J. S.. Rozpoznając u odwołującego się w zakresie swojej specjalności nadciśnienie tętnicze samoistne źle wyrównane farmakologicznie jako przyczynę udaru, początkowo postawił wniosek o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności odwołującego się o charakterze okresowym do dnia 28 lutego 2021r. Jednakże już w kolejnej opinii z dnia 9 stycznia 2021r. (k. 103) biegły ten wskazał, iż dostępna dokumentacja nie daje jednoznacznych podstaw do uznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jak i podał, że stopień ten nie ma charakteru stałego. Wniosek o okresowym charakterze stopnia umiarkowanego biegły podtrzymał w opiniach z dnia 15 marca 2021r. (k. 126), z dnia 5 czerwca 2021r. (k. 151-152) oraz z dnia 30 listopada 2021r. (k.167-168). Finalnie zaś w opinii z dnia 12 stycznia 2022r. (k. 178) biegły J. S. przyznał, że jego stanowisko o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności było błędne, stawiając jednocześnie wniosek o lekkim stopniu niepełnosprawności na stałe. Celem weryfikacji tego stanowiska (wobec zmiany stanowiska przez biegłego), postanowieniem z dnia 21 stycznia 2022r. dopuszczono dowód z opinii kolejnego biegłego tej samej specjalności - z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii – G. K.. Biegły ten, po bezpośrednim badaniu odwołującego się, rozpoznając u odwołującego się nadciśnienie tętnicze od lat dobrze kontrolowane, postawił wniosek o lekkim stopniu niepełnosprawności odwołującego się, argumentując, że schorzenie to nie skutkuje niezdolnością do pracy i potrzebą udzielania pomocy – choćby częściowej – w pełnieniu ról społecznych. Biegły podkreślił, że w zakresie rozpoznanego schorzenia nie zachodziła potrzeba hospitalizacji, zaś po 2014r. odwołujący się nie wykonywał badań EKG i nie korzystał z pomocy ze strony kardiologa.

Zarzuty wobec tejże opinii zgłosiła strona odwołująca się, argumentując, że brak leczenia kardiologicznego, wykonywania badań w tym zakresie oraz brak hospitalizacji nie świadczy o stabilnym przebiegu schorzenia jakim jest nadciśnienie. W ocenie strony odwołującej się skutkuje ono niezdolnością do pracy.

Odpowiadając na tak sformułowane zarzuty biegły sądowy G. K. w opinii uzupełniającej (k. 206) – podobnie jak w opinii głównej – powołał się na wyniki pomiarów ciśnienia zawarte w znajdującej się w aktach, akcentując ich liczbę (dwa zapisy w 2017r. i jeden zapis w 2018r.). Wynosiły one odpowiednio 140/80, 140/80 i 145/80. Podkreślił, że brak wykonywania badań dodatkowych oznacza, że ani lekarz rodzinny ani sam odwołujący się nie widzieli potrzeby wykonywania ich, co pozwala postawić wniosek o stanie zdrowia odwołującego się. Zaznaczył również, że brak objawów choroby niedokrwiennej oznacza brak podstaw do jej rozpoznania.

W konsekwencji Sąd oparł się na wnioskach opinii sporządzonych przez biegłego sądowego G. K., uwzględniając ich kompletność oraz ich spójne uzasadnienie znajdujące poparcie w przeprowadzonym badaniu oraz danych zawartych

w dokumentacji medycznej. Powyższych walorów nie posiadały opinii opinie biegłego J. S., przy czym jedynie marginalnie można zaznaczyć, iż ostatecznie biegły ten zweryfikował swoje stanowisko uznając stopień lekki za zasadny w odniesieniu do odwołującego się. Natomiast biegły G. K. powołał się na konkretne wyniki pomiarów ciśnienia, przebieg procesu chorobowego i jego skutki w odniesieniu do codziennego funkcjonowania odwołującego się.

W uwzględnieniu wniosku odwołującego się dopuszczono dowód z jego przesłuchania, jak również dowód z zeznań świadków D. S. (1) i B. P. – będących jego bliskimi znajomymi. Zaznaczenia wymaga, że dowody te zostały ocenione z wyjątkową ostrożnością, w szczególności przesłuchanie samego odwołującego się. W treści swoich zeznań odwołujący się próbował wykreować wrażenie, że pomimo samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego, jest mu niezbędna częściowa pomoc w pewnych czynnościach życia codziennego. Udzielając odpowiedzi na szczegółowe pytania Sądu co do faktycznego zakresu jego samodzielności przyznał, iż wszystkie czynności z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego wykonuje sam. Wskazał tu na zakupy (w tym zakup słodczy kilka razy w tygodniu), czynności porządkowe jak odkurzanie, zamiatanie oraz mycie okien, przygotowywanie i spożywanie posiłków. Uszczegółowił, że pomoc ze strony B. S. i B. P. jest mu udzielana „od czasu do czasu”, „około raz w tygodniu” i ma miejsce od 2019r., przy czym w odniesieniu do B. P. pomoc ta jest udzielana dopiero od pół roku (od kwietnia 2022r.).

Analiza zeznań świadków wskazuje, że pomoc z ich strony ma charakter sporadyczny i jest motywowana względami grzecznościowymi, a nie realną potrzebą wynikającą z sytuacji zdrowotnej odwołującego się. Świadek D. S. (1) wskazała, że jej pomoc odwołującemu się sprowadza się do przyniesienia drobnych zakupów spożywczych i jest udzielana raz na dwa tygodnie, w zależności od samopoczucia odwołującego się. Inne prace, jak odkurzanie i mycie naczyń, świadek wykonuje z własnej inicjatywy, niezależnie od potrzeb odwołującego się. Natomiast świadek B. P. udziela odwołującemu się pomocy dopiero w ostatnim półroczu. Nie udzielała jej w czasie mającym znaczenie dla tego postępowania. Zaskarżone orzeczenie wydano bowiem w dniu 4 czerwca 2019r. i Sąd bada spełnienie przez odwołującego przesłanek do uznania go za osobę niepełnosprawną w określonym stopniu na ten moment.

Zestawienie zeznań świadków z zeznaniami samego odwołującego się wskazuje, że odwołujący się w ww. czasie korzystał z grzecznościowej, okazjonalnej pomocy D. S. (2) co do kilku czynności życia codziennego (drobne zakupy, mycie naczyń, odkurzanie), podczas gdy nie było przeszkód, aby czynności te wykonywał samodzielnie. Zaznaczenia wymaga, że grzecznościowej, towarzyskiej pomocy udzielanej przez inne osoby z ich własnej inicjatywy nie można utożsamiać z faktyczną koniecznością czasowej albo częściowej pomocy, która jest warunkiem przyznania umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Pomoc udzielana J. J. przez przyjaciółki nie ma charakteru koniecznego, jest jedynie formą ułatwienia w codziennym życiu. Jak np. zeznała świadek D. S. (1): „Czasami jak leżą brudne talerze to je przemyję. Jak już jestem to ja się nie pytam, czy odwołujący może to zrobić sam, tylko biorę te talerze i myję”. Świadek B. P. zeznała natomiast: „Może i naczynia odwołujący mógłby sobie sam umyć, ale jak ja już przyjdę, to jestem taka gosposia”. Fakt, że świadkowie wykonują niektóre czynności za odwołującego się żadną miarą nie pozwala na przyjęcie, że wnoszący odwołanie takiej pomocy rzeczywiście wymaga w zakresie określonym przepisami ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Stanowisko takie znalazło potwierdzenie w opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i neurologii z dnia 16 listopada 2022r., sporządzonej po zapoznaniu się przez biegłych z przesłuchaniem odwołującego się i świadków. Biegli ponownie podkreślili, iż stan zdrowia J. J. nie powoduje konieczności pomocy osób innych w wykonywaniu podstawowych czynności. Podkreślili również fakt, że odwołujący się w ostatnich sześciu latach odbył 2-3 wizyty w poradni neurologicznej i jedynie raz był konsultowany w poradni ortopedycznej.

Opisane przez orzekających biegłych (neurologa, ortepedy oraz internisty i kardiologa w osobie biegłego G. K.) upośledzenie funkcji organizmu J. J. czyni przekonującym wniosek o niewystępowaniu w jego przypadku niezdolności do pracy lub konieczności czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Wszystko powyższe, przy uwzględnieniu nadto, iż biegli to wysokiej klasy fachowcy o wieloletnim doświadczeniu

zawodowym, także klinicznym, wieloletnim doświadczeniu orzeczniczym i specjalności odpowiedniej do schorzeń odwołującego się znajdujących potwierdzenie w złożonej dokumentacji medycznej, nakazywało uznać ich opinie za rzetelne i wiarygodne, a w konsekwencji podzielić zawarte w nich wnioski nie znajdując żadnych podstaw do ich kwestionowania. Podkreślenia nadto wymaga, iż ocena stanu zdrowia dokonana przez samego odwołującego się – nieposiadającego profesjonalnej wiedzy medycznej, a jednocześnie zainteresowanego wynikiem niniejszego postępowania - ma charakter wysoce subiektywny. Waler obiektywności należy natomiast przypisać wnioskom niezależnych biegłych sądowych.

W konsekwencji uznając opinie ww. biegłych za miarodajne i wiarygodne, a materiał dowodowy za kompletny, a Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosków o przeprowadzenie dowodów z opinii nowych biegłych z zakresu ortopedii i neurologii oraz dowodu z opinii biegłego z zakresu neurochirurgii i wnioski te pominął na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. Biegli opiniujący w sprawie nie wskazali na konieczność powołania w sprawie biegłych innych specjalności niż dopuszczeni w sprawie.

Należy pamiętać, że w ocenie prawidłowości zakwalifikowania do danego stopnia niepełnosprawności istotny jest nie tyle fakt występowania danego schorzenia, lecz skutki, jakie schorzenie to wywołuje dla całokształtu funkcjonowania danej osoby. W odniesieniu do J. J. funkcjonowanie to nie jest zakłócone w takim stopniu, aby można było mówić o konieczności przyznania stopnia wyższego niż lekki. Postępowanie sądowe także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych rządzi się określonymi regułami. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. Odwołujący się nie wykazał – poprzez stosowną dokumentację medyczną, jak i zeznania własne oraz świadków – aby jego stan zdrowia kwalifikował go do wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności. Zaznaczenia także wymaga, że dokumentacja medyczna nie potwierdziła występowania u odwołującego się zawrotów głowy i nadmiernej senności, które to dolegliwości – wedle twierdzeń strony – utrudniają mu codzienne samodzielne funkcjonowanie i uniemożliwiają pracę zawodową.

Mając na uwadze powyższe sąd nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie żądanym przez odwołującego, tj. w zakresie rodzaju stopnia niepełnosprawności.

Mając na uwadze powyższe sąd w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

Na marginesie należy tylko wskazać, że zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności - w przypadku zmiany stanu zdrowia osoba niepełnosprawna posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w § 6 ust. 1, o wydanie orzeczenia o ponowne wydanie orzeczenia uwzględniającego zmianę stanu zdrowia.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej odwołującemu się z urzędu orzeczono na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. .U.2019.68 t.j.) przy uwzględnieniu § 9 ust 2 z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 z późn. zm.) mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020r. (SK 66/19, Dz. U. z 2020r. poz. 769). Analiza statusu adwokatów i radców prawnych oraz ich roli w postępowaniu, w którym występują jako podmioty powołane i zobowiązane do zastępstwa prawnego, prowadzi do uznania, że różnicowanie ich wynagrodzenia, tj. obniżenie pełnomocnikom z urzędu wynagrodzenia, które otrzymaliby, gdyby występowali w sprawie jako pełnomocnicy z wyboru, nie ma konstytucyjnego uzasadnienia (tak również Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 stycznia 2021r. I CSK 598/20, Lex nr 3103835). W konsekwencji punkcie drugim wyroku przyznano radcy prawnemu K. P. od Skarbu Państwa tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej J. J. z urzędu: opłatę w kwocie 442,80 zł (2 x 180 zł = 360 zł), w tym – 23 % podatku Vat, co pozostaje zgodne z brzmieniem § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. Koszty

zastępstwa przyznano pełnomocnikowi odwołującego, na jego wniosek, w podwójnej stawce, mając na uwadze zwiększony nakład pracy pełnomocnika związany z obszernym postępowaniem dowodowym. Nadto przyznano pełnomocnikowi z urzędu zwrot wydatków w łącznej kwocie 119,90 zł, na które składały się koszty korespondencji z Sądem, dojazdu do sądu na rozprawę i w celu zapoznania się aktami (wnioski o kwoty 43,70 zł – k. 43, 5,90 zł – k. 95, 5,90 zł – k. 116v, 5,90 zł – k. 154v, 6,30 zł – k. 197v, 6,50 zł – k. 217, 45,70 zł – k. 253). Nie ma jednak podstawy prawnej, aby wnioskowaną kwotę tytułem zwrotu wydatków podwyższyć o kwotę podatku od towarów i usług, bowiem obowiązek ten występuje wyłącznie w przypadku opłaty. Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu - koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują: 1) opłatę ustaloną zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz 2) niezbędne i udokumentowane wydatki radcy prawnego ustanowionego z urzędu. W myśl z kolei § 4 ust. 3 jedynie opłatę podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług. Orzekając o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej ponoszonych przez Skarb Państwa, w podobny sposób (nie podwyższając kwoty wydatków o stawkę VAT) orzekł m.in. Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 29 lipca 2022r. II KK 586/21, Lex nr 3410254.

ZARZĄDZENIE

1. (...),
2. (...)
3. (...)

10.01.2023 r.